

Çizgili Pijamalı Çocuk'un yazarından

Zirvenin Dibindeki Çocuk

J O H N B O Y N E

 tudem

J O H N B O Y N E

Zirvenin
Dibindeki
Çocuk

ZİRVENİN DİBİNDEKİ ÇOCUK

© 2015, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. A.Ş.

1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

metin hakları © 2015, John Boyne

İlk baskı 2015 yılında, İngiltere’de *The Boy at the Top of the Mountain* adı ile Penguin Random House tarafından gerçekleştirilmiştir.

Kitabın Türkçe yayın hakları Anatolialit Telif Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

YAZAR: John Boyne

TÜRKÇELEŞTİREN: Emili İlemre

EDİTÖR: Şirin Etik

SON OKUMA: Burhan Düzçay

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Eskişehir Yolu 40. Km. Başkent OSB 22. Cadde No:6 Malıköy/Ankara
Tel: 0 312 284 18 14

Birinci Baskı: Mart 2017 (3000 adet)

İkinci Baskı: Haziran 2017 (5000 adet)

ISBN: 978-605-9493-66-6

Yayınevi sertifika no: 11945

Matbaa sertifika no: 16031

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

Çizgili Pijamalı Çocuk'un yazarından

Zirvenin Dibindeki Çocuk

J O H N B O Y N E

Türkçeleştiren: Emili İlemre

JOHN BOYNE

1971 yılında İrlanda'da doğmuş, İngiliz Edebiyatı ve Yaratıcı Yazarlık eğitimi görmüştür. Romanları tüm dünyada 51 dile çevrilen Boyne, aynı zamanda *New York Times*'ın çok satanlar listesinde zirveye çıkan, 2008'de filme uyarlanan *Çizgili Pijamalı Çocuk* adlı kitabın yazarıdır. Yetişkinler için 9, gençler ve çocuklar için 5 romanı bulunan yazar, Curtis Brown Ödülü, Gustav Heinemann Barış Ödülü gibi, birçok ödüle layık görülmüştür.

Tudem Yayın Grubundan çıkan kitapları:

Çizgili Pijamalı Çocuk (roman)

Ormanın Kalbindeki Çocuk (roman)

Yanlışlıkla Dünyanın Öbür Ucuna Uçan Çocuk (roman)

Olduğün Yerde Kal (roman)

Zirvenin Dibiindeki Çocuk (roman)

Yeğenlerim Martin ve Kevin'e

BİRİNCİ BÖLÜM

1936

1

Mendildeki Üç Kırmızı Nokta

Pierrot Fischer'ın babası Büyük Savaş'ta ölmemiş olsa bile, annesi Emilie onu öldürenin savaş olduğuna inanırdı.

Pierrot yedi yaşındaydı ve Paris'te yalnızca annesiyle veya babasıyla yaşayan tek çocuk değildi. Okulda önünde oturan çocuk, annesi dört sene önce bir ansiklopedi satıcısıyla kaçtığından beri, onu görmemişti; Pierrot'yu çok küçük bulduğu için ona “ufaklık” diyen sınıfın zorbası da büyükannesi ve büyükbabasının Motte-Picquet Bulvarı'ndaki tütün dükkânının üst katında yaşıyor, zamanının çoğunu aşağıdan geçenlerin kafasına içi su dolu balonlar atıp sonra da onunla hiçbir alakası olmadığını iddia ederek geçiriyordu.

Charles-Floquet Bulvarı'nın yakınında, kendi yaşadığı apartmanın zemin katında ise Pierrot'nun en yakın arkadaşı Anshel Bronstein ve annesi Madam Bronstein yaşıyordu; Anshel'in babası iki yıl önce Manş Denizi'ni yüzerek geçmeyi denerken başarısız olmuş, boğularak ölmüştü.

Birbirlerinden iki hafta arayla doğmuş olan Pierrot ile Anshel neredeyse kardeş gibi büyümüşlerdi; annelerden birinin

biraz uzanmaya ihtiyacı olduğunda, diğeri iki bebekle birden ilgilenirdi. Ama gerçek kardeşlerin aksine Pierrot ile Anshel hiç kavga etmezlerdi. Anshel doğuştan sağırdı. Bu yüzden, iki arkadaş daha erken yaşlarda, kolaylıkla iletişim kurabilecekleri bir işaret dili geliştirmişlerdi; böylece, marifetli parmaklarıyla söylemeleri gereken her şeyi ifade ediyorlardı. Hatta isimleri yerine, birbirleri için kullandıkları özel işaretler bile vardı. Anshel, arkadaşının hem iyi kalpli hem sadık olduğunu düşündüğünden köpek işaretini seçmişti; Pierrot ise, sınıfın en akıllısı olduğu söylenen Anshel için tilki işaretini seçmişti.

Zamanlarının çoğunu beraber Champ de Mars Caddesi'nde top oynayarak ve aynı kitapları okuyarak geçirirlerdi. O kadar yakındı ki, Anshel'in geceleri odasında yazdığı hikâyeleri okumasına izin verdiği tek kişi Pierrot'ydü. Oğlunun yazar olmak istediğinden Madam Bronstein'in bile haberi yoktu.

Bu güzel, diye işaret etti Pierrot, bir tomar kâğıdı geri verirken parmakları havada dalgalandı. Atın olduğu kısmı ve altının tabutta saklı olduğunu keşfettikleri yeri beğendim. Bu o kadar iyi değil, diye devam etti ikinci bir tomarı uzatırken. Çünkü el yazın çok kötü ve bazı kısımları okuyamadım... Ve bu, diye ekledi sanki bir geçit törenindeymiş gibi elindeki bir deste kâğıdı sallayarak. Bu hiç mantıklı değil. Senin yerinde olsam bunu çöpe atardım.

Deneysel bir hikâye, diye işaret etti Anshel, eleştirilmekten rahatsız olmazdı ama arada bir arkadaşının pek hoşlanmadığı hikâyeler konusunda savunmaya geçebiliyordu.

Hayır, diye işaret etti Pierrot başını iki yana sallayarak. Hiç mantığı yok. Kimsenin bunu okumasına izin vermemelisin. Aklını kaçırdığını düşünebilirler.

Hikâye yazma fikri Pierrot'nun da hoşuna gidiyordu ama kelimeleri kâğıda dökecek kadar asla uzun süre sabit duramazdı. Onun yerine arkadaşının karşısındaki sandalyeye oturup okulda bulaştığı bir macerayı işaretlerle anlatmaya başlardı ve Anshel de daha sonra yazmak üzere onu dikkatle izlerdi.

Yani bunu ben mi yazdım? diye sordu Pierrot, sayfalardan birini alıp okuduktan sonra.

Hayır, ben yazdım, diye cevapladı Anshel başını iki yana sallayarak. *Ama senin hikâyen.*

Annesi Emilie babasından artık çok nadiren bahsediyordu ama Pierrot, hâlâ sürekli onu düşünüyordu. Wilhelm Fischer üç sene öncesine kadar karısı ve oğluyla yaşıyordu. 1933 yılının yazında, oğlunun dördüncü yaş gününden birkaç ay sonra Paris'ten ayrılmıştı. Pierrot babasını şöyle hatırlıyordu: Kendisini geniş omuzlarında, sokaklarda taşırken at gibi kişneyen ve arada bir beklenmedik bir şekilde dörtlüğe koşup Pierrot'ya daima keyifle çığlık attıran uzun boylu bir adam. Oğluna köklerini unutmaması için Almanca öğretmişti, ayrıca piyanoda basit şarkılar çalmayı öğrenmesi için elinden geleni yapmıştı ama Pierrot hiçbir zaman babası kadar başarılı olamayacağını biliyordu. Babasının çaldığı halk şarkılarını misafirlerin gözlerini doldururdu, özellikle de hatıralardan ve pişmanlıktan bahseden şarkılara o yumuşak ama güçlü sesiyle eşlik ettiğinde. Pierrot müzik konusunda o kadar yetenekli olmasa da, dil yeteneğiyle arayı kapatıyordu; babasıyla Almanca annesiyle Fransızca konuşurken hiçbir zorluk çekmeden, iki dil arasında hızlıca geçiş yapabiliyordu. Davetlerde yapmak-tan çok hoşlandığı bir numarası vardı: Fransız milli marşı *La*

Marseillaise'i Almanca, Alman milli marşı *Das Deutschlandlied*'i Fransızca söylemek. Bu yeteneği bazen akşam yemeğine gelen misafirleri rahatsız ediyordu.

Bir akşam, yapmış olduğu bu gösteri komşular arasında hafif bir tartışma çıkardıktan sonra annesi, “Artık bunu yapmanı istemiyorum, Pierrot,” dedi. “Gösteriş yapmak istiyorsan başka bir şey öğren. Jonglörlük yap. Sihirbazlık yap. Başının üstünde dur. Almanca şarkı söylemek dışında her şey olabilir.”

“Almancanın nesi var ki?” diye sordu Pierrot.

“Evet Emilie,” dedi Pierrot’nun babası, akşamın çoğunu şarap içerek geçirdiği köşedeki sandalyeden; böyle yaptığı zamanlar peşini bırakmayan kötü hatıralarına daldı. “Almancanın nesi var?”

“Bu kadar yetmez mi, Wilhelm?” diye sordu annesi, ellerini beline koyarak.

“Ne bu kadar yetmez mi? Arkadaşlarının benim ülkemi aşağılamaları mı?”

“Aşağılamıyorlardı,” dedi annesi. “Sadece savaşı unutmakta zorlanıyorlar, o kadar. Özellikle de siperlerde sevdiklerini kaybedenler.”

“Ama nedense benim evime gelip benim yemeğimi yiyip şarabımı içmekten hiç rahatsız olmuyorlar.”

Babası, Pierrot’yu kucağına alıp kolunu beline dolamadan önce karsının mutfağına dönmesini bekledi. “Bir gün bizim olanı geri alacağız,” dedi, çocuğun gözlerine doğrudan bakarak. “Ve bu olduğu zaman, kimin tarafında olduğunu unutma. Fransa’da doğmuş, Paris’te yaşıyor olabilirsin ama tepeden tırnağa Almansın, tıpkı benim gibi. Bunu unutma Pierrot.”

Bazen babası gecenin bir yarısı uyanır, çığlıkları evlerinin boş, karanlık koridorlarında yankılanırdı; ardından Pierrot'nun köpeği Dartanyan korkuyla sepetinden fırlar, sahibinin yatağına atlayıp yorganın altında titrerdi. Pierrot yorganı çenesine kadar eker, ince duvarların arkasından annesinin fısıltıyla evde, ailesinin yanında, güvende olduğunu ve sadece kötü bir rüya gördüğünü söyleyerek babasını sakinleştirmesini dinlerdi.

Babasının bir kez, “Rüya değildi,” dediğini duymuştu, sesi acı içinde titriyordu. “Daha beteri... Bir anıydı.”

Ara sıra Pierrot tuvalete gitme ihtiyacıyla uyandığında, babasını, başı mutfak masasına düşmüş, yanında boş bir şişeyle kendi kendine mırıldanırken bulurdu. Buna ne zaman şahit olsa, çıplak ayaklarıyla aşığıya koşar, annesinin ertesi gün fark etmemesi için şişeyi arka bahçedeki çöpe atardı. Ve yukarı döndüğünde, babası ayılmış ve her nasılsa yatağa giden yolu bulmuş olurdu genellikle.

Baba da, oęlu da ertesi gün bunların hiçbirinden bahsetmezdi.

Ne var ki, bir keresinde Pierrot bu gece görevlerinden birinde dışarı çıkarken ıslak merdivende kayıp düşmüştü –yalaralanacak kadar olmasa da elindeki şişeyi kıracak kadar kötü düşmüştü ve ayağa kalkarken, bir parça cam sol ayağının altına saplanmıştı. Yüzünü buruşturarak camı çekti, yoğun bir kan yarılmış deriden hızlıca sızmaya başladı. Topallayarak eve dönüp yara bandı ararken babası uyanmış ve neye sebep olduğunu görmüştü. Yarayı temizleyip sıkıca sardığından emin olduktan sonra, çocuğu karşısına oturtup içki içtiği için özür

dilemişti. Gözyaşlarını silerken, Pierrot'ya onu ne kadar sevdiğini söylemiş ve bir daha onu tehlikeye sokacak hiçbir şey yapmayacağına söz vermişti.

“Ben de seni seviyorum baba,” demişti Pierrot. “Ama en çok da beni omuzlarında taşıyıp at taklidi yaptığında seviyorum. Sandalyede oturup benimle ya da annemle konuşmadığın zamanları sevmiyorum.”

“O zamanları ben de sevmiyorum,” diye yanıtlamıştı babası sessizce. “Ama bazen sanki tepeme karanlık bir bulut çöküyor ve onu hareket ettiremiyorum. O yüzden içiyorum. Unutma yardım ediyor.”

“Neyi unutmana?”

“Savaşı. Gördüğüm şeyleri.” Gözlerini kapatarak fısıldadı, “Yaptığım şeyleri...”

Pierrot yutkundu, bu soruyu sormaktan neredeyse korkuyordu. “Ne yaptın?”

Gülümseyerek, “Her ne yaptıysam ülkem için yaptım,” dedi. “Anlayabiliyorsun, değil mi?”

“Evet baba,” demişti Pierrot, babasının ne demek istediğinden emin değildi ama yine de yaptıkları kulağa cesurca geliyordu. “Benimle gurur duymanı sağlayacaksa, ben de asker olurum.”

Wilhelm oğluna bakıp elini onun omzuna koymuştu. “Sadece doğru tarafı seçtiğinden emin ol.”

Bu olaydan sonraki birkaç hafta içki içmeyi bıraktı. Ama sonra birdenbire, sanki vazgeçmiş gibi, bahsettiği karanlık bulut geri dönmüş ve yeniden başlamıştı.

Pierrot'nun babası yakındaki bir restoranda garson olarak çalışıyordu; her sabah on gibi ortadan kaybolur, üçte geri gelir sonra akşam yemeği servisi için altıda yine çıkardı. Bir kere-sinde eve sinirli gelmiş, Joffre Baba adında birinin öğlen yeme-ğinde restorana gelip onun masalarından birine oturduğunu anlatmıştı; Wilhelm ona servis yapmayı reddetmişti ama pat-ronu Mösyö Abrahams, servis yapmazsa, evine gidip bir daha geri dönmemesini söylemişti.

Bu adı daha önce hiç duymamış olan Pierrot, "Joffre Baba kim?" diye sormuştu.

"Savaşta çok büyük bir generaldi," dedi annesi, bir çamaşır yığınının sepetten çıkarıp ütü masasına koyarken. "Halkımız için bir kahramandır."

"*Senin halkın için,*" dedi babası.

"Bir Fransız kadınıyla evlendiğini unutma," dedi annesi, si-nirle ona dönerken.

"Onu sevdiğim için evlendim," diye cevap verdi babası. "Pierrot, sana anneni ilk gördüğüm ânı anlatmış mıydım? Bū-yük Savaş bittikten birkaç sene sonraydı: Öğle arasında kız kar-deşim Beatrix'le buluşmak için sözleşmiştik ama çalıştığı ma-ğazaya vardığımda onu yeni asistanlardan biriyle konuşurken buldum, çalışmaya daha o hafta başlamış utangaç bir şeydi. Ona bakar bakmaz evleneceğim kadın olduğunu anlamıştım."

Pierrot gülümsedi, babasının böyle hikâyeler anlatmasına bayılırdı.

"Konuşmak için ağzımı açtım ama hiçbir kelime bulama-dım. Sanki beynim uykuya dalmış gibiydi. Ben de orada öyle-ce durup hiçbir şey söylemeden ona baktım."

Zirvenin Dibindeki Çocuk

JOHN BOYNE

Türkçeleştiren: Emili Benre

Kendini zirvede sanırken en dipte bulan,
sevgi dolu, masum bir çocuğun
güç hırsı ve yanlış seçimlerle parçalanmış
yaşam hikâyesi...

Çizgili Pijamalı Çocuk'un yazarı John Boyne'dan,
masumiyetin nasıl da yozlaşabildiğini irdelleyen,
İkinci Dünya Savaşı'nın gölgesinde geçen,
tansiyonu yüksek, unutamayacağınız bir roman.

"Erdemler üzerine
dokunaklı bir hikâye..."
Daily Mail

ISBN 978-605-9493-66-0

9 786052 493666

www.tudem.com